

Tas Latweeschu draugs.

1843. 20 Mai.

20ta lappa.

J a u n a s s i n n a s.

Is Rihges. Itâ Mai atraddahs tas behrnisch, kas tai festdeenâ preeksch leeldee-
nahm us Grahwes= jeb Fogel=muisschas pasudde; bet, sinnams, nomirris. Bija ne
zil tabt no tahs weetas, fur no ta ohtra behrna schêihrahs, eetezjeis purri, tur lihds
kastlam eestidsis un, Deews sinn, pehz zil gauschahm mohkahm sawu garru islaids, woi
no falna, so tanni nakti muhsu mallâ fallis, woi no badda, woi no flahpehm. Ak ta-
wus nabbaga wezzakus, kâ tee tahs 4 neddelas zaur pahs sawu behrninu behdajuschees!
— Woi Deews ne laikam tahdas breefmas mums wisseem par mahzibu tauj notikt:
Iai mehs wezzaki jel, zil warredami, pehz saweem behrneem luhkojam un
tohs jau agri us lahga=zelteem weddam, ka tee ne muhscham ne nahktu grehku purri?
— Ak Kungs, kâ to eespehjam, mehs wahjneeki? Zil eeksch tawahm rohkahm stahw
laimo un nelaimo.

Preeksch pahri neddetahm eegahje tuwu pee Rihges weena fainneeze sawâ kaimina
sehtâ. Jauns behrnisch tai nahze lihds, tezzedams wianai preekschâ. Par nelaimi
behrns nahze mahjas sunnam tik tuwu, ka tas, kaut gan pee keshdes pee-
flehgtis, tatschu tam warreja uskrist, un noplehse wiffas drehbes. Buhtu behrninu
poschu gabbalu gabbalôs faplehfsis, ja schis tik wianam mas wehl tuwal buhtu bijis.
Behrnisch, flawehts Deews, gan bija spirgts un weffels, bet fainneeze no tahm
leelahm bailehm palikke pawahja.

Kad jau waijaga katru flinneeku labbi kohpt, tad gan sewischki nahkâhs zeeti
pehz tahdeem wahjneekeem raudsicht, kam karsta gutta; so tee pa joh-
neem sahrl rahsetees un tad sew un zitteem zilweekeem drihs flahdi un nelaimi warr
darriht. Alswakkar tē eeksch Abr=Rihges weens wahjneeks kahda namma ohtrâ tahschê,
jeb ihsteni fakkohpt: kahda behrnina kambari, karstâ guttâ gulleedams, to azzumirkli
wehme wehrâ, kad wianâ kohpeji wianu nupatt bija atstahjuschi weenu, islehje no gul-
tas, peestrehje pee lohgu, isfitte ruhti, mettahs pa to zaurumu ahtrâ un tã no jumta
gahsahs semmê. Bet par laimi wianam ir ne weens kaulinisch naw lausts, tik drufzin
ween fahfittees. Slawehts Deews!

Is Ollenderu semmes. Lihds schim laikam wiffa pasauke tizzeja, ka pa weh-
tras laiku wilnus warroht apluffinacht, kad tik ehi leihoht uhdeni. Daschs labbajs ir
jau mahzija, ka tã pa sturmi pee juhmallas weegli un itt labbi wiffus dambjus un zit-
tus tahdus uhdens=darbus warroht fargahpt. Bet luhk, no teefas puffes taggad

eeksch Ollenderu semmes schi leeta tikke isprohweta, un kaut gan lohti un wiffabi ar to etji puhlejahs, tatschu atradde, ka ar to, ka etji pa wehtras-laiku eeleij juhra, ne kas naw.

Is Ollenderu leijas semmes. Tanni mallâ masa pilssehtina, Blokzihl wahrda. Tur tuwumâ leels leels dihtis, kâ jau dauds weetas tannis puffes. Schinni dihtet 9tâ April, kaut gan wehisch ne puhte wis, tatschu uhdens palikke nemeerigs, un daschâ weeta ir uslehjahs diwas opletis augstumâ. Diwas deenas zaur uhdens ne norimme, bet tik kâ apstahjahs, tad sweineeki tur fasweijoja tik leelu pulku suschu, kâ wehl ne muhscham. — Mahziti kungi, scho dsirdejuschî, fakka, gan arri zittâs weetas tâ noteekoht, tok retti, ka uhdens bes wehja paleek nemeerigs; bet tas zekotees woi no ta, ka no semmes eekschahm sawabi stipri twaiki kahpj uhdens dibbenâ, un scho dsenn us augschu, woi no ta, ka kahds padebbes ar pehrkona spehku toshdeni welk us augschu.

U s i a.

Dewita sinna.

(Zahs ihsas sinna's par muhsu pasauli jeb semmi 62trajs gabbals.)

Tibete. Schi semme Mongotu semmei deenas-widdus puffe. Zik leela, to ihsti ne sinnam, bet leelaka irr, ne kâ wiffa Wahzsemme. Za eeksch Uhsias tapat, kâ Schweizeru semme muhsu pasauls-dakkâ, par ko 36tâ gabbalâ runnahs, bet wifs dauds leelakâ mehra. Za pilna ar kalneem, un schê kalni, kas tihvi stahwu us augschu irr, — kalni, kur wirsû leddus un sneegs, kas muhscham ne kuhst, — kalni no tibra leddus. Kalnôs plaschi plaifumi, kurre dibbinu ajs ne warr noredseht, un pee leddus, kalneem leijas leeli plaschi leddus-streht, un tur klast arkal leeli jauki klajumi, kur filta faule un wifs baggatigi aug. Dauds eseri un straujas uppes un straumes. Tohs kalnus, kos schê, fauz Zimmahlaja (Himmahlaja) kalnus. Schee wiffi lohti augsti, un dauds augstaki, ne kâ Schweizeru kalni, un diwi irr, kas tee augstakee wiffâ pasaulê; tam weenam wahrds: Dawalagiri; tam ohtram: Tschumulari. Katram, kad no semmes us augschu stahwu, kâ gare semme eespraustu kahrti mehro, wairak ne kâ juhse. Augstu kalnu appaksch-puffes un us semmaseem kalneem un pakalneem beesî meschi un labbas gannibas. — Lohti jauka semme, ihpaschi deenas-widdus puffe. Laudis, kas schê dsihwo, gan wiffabus darbus strahda, bet leelakajs pulks lohpus kohpj un audsina. Kalnôs eekschâ sudrabs, selts, dahrgi spihdoschi almini un dauds zittas leetas. — Tibetaneri no Mongotu flakkas. Winni labbi auguschî un stipri zilwekt. Turklast wiini drohsch-ârdigi, kâ jau wiffi kalnu laudis, labbi strahdneeki, zits ar zittu labprakt eeksch wiffa meera dsihwo, un kâ warr, tuwakam dohd un palihds. Mahziti wiini arri irr. Winneem stohlas, kur gan daschus neekus un blehnas, ko wiini par gudribu turr, bet arri daschu labbu mahza. — Leels pulks no winneem ar lohpeem apkahrt staiga, kâ Tataet, Mongoti un daschi zitti Uhsias laudis. Scheem buhdas jeb teltes no stipras beesas drehbes. Zitti us weetas paleek, kohpj laukus, strahda ammata darbus, woi darra zittu ko labbu, un dsihwo aliniu ehlâs. Pilssehti winneem leeli un masi, un daschi itten leeli. Ehdens, ko wiffu-wairak mihso, irr aitas

galka, un dsehreens peens. — Kad par winnu tizzibas-buhfchanu runnaht, tad tas ta: Winni tizz weenam Deewam; to tee fauz Budda. Schis dshwo, pehz winnu dohmahm, wirs semmes eefsch kahda zilweka, un schis zilweks winneem tas augstakajs preesteris. Kad schis mirst, tad Budda eefsch zitta zilweka ee-eet, un schis tad tas augstakajs preesteris. Scho tee zeeni un peeluhds ka paschu Deewu, un to zittur ne dabbu redseht, ka basniza. Kurrâ zilwekâ Deews effoht eegahjis un dshwojoht, to zitti preesteri fakka. Ka schê wiltiba irr, tas jau mums sinnama leeta. Zabrihno-jahs, kad salihdsina winnu tizzibu ar kristigu Kattotu buhfschanu. Kattokeem weens tas pirmajs un augstakajs tizzibas buhfschanâ, no ka tee fakka, ka effoht Deewa weeneeks wirs semmes; scheem augstaj preesteris, eefsch kurra Budda effoht. Un ka Kattokeem, ta arri scheem, irr fwehti, kurrus peefauz, un klohsteri un muhli un muhku jumprawas. Tapat arri gaweht, un sawahm meefahm ar sitteneem sahpes darricht, par Deewam patihskamu darrishchanu turr. Par pahtareem winni dohma, ka ne effoht wajadsigs, ka no firde nahf, kad tik mutte tahs flaita; un kad pahtaru wahrbus kustinajoht, ka tad tas atkal tik pat labbi, ka kad mutte tohs runnatu. Tapehz faraksta pah-tarus us papihra, to kahrtes gallâ peefeen, un kahrti laukâ semmê eefprousch, lai kustahs papihris wehja. Woi arri raksta ap kahdu kohka-rulli, peetaisa tur swarru; kas to ilgî rinki gresch, un nu dohma, tas effoht Deewa peeluhgfschana. Weenam ween buhs augstakam preesteram buht, eefsch ka Budda dshwojoht, bet ta semme-eefsch tizzibas-buhfschanas schlihrusees. Weenam semmes gabbalam augstakajs preesteris, to fauz Dalai-Lama, ohtram atkal tahds, tam wahrdu dohd: Tifchu jeb arri Bogdo-Lama. Wezzôs laikôs schêe abbi arri semmes-waldineeki bij, bet nu wairs tahdi naw. Semme stahw appaksch Kineseru keisera. Katru zittu preesteri winni par Lamu fauz, un tapehz, kad par winnu tizzibu runna, fakka: Budda-, woi Lamu-, tizziba. — Weena leeta wehl ja peeminn. Gan driht wiffâs Ufias; semmês ta, ka wihrs wairak ne ka weenu seewu warr nemt, un baggateem pulks seewas; bet pee Tibeta; nereem, ka ne kur wiffâ pasaulê, zik meh's sinnam, seewai wairak ne ka weens laulibas; wihrs. Kas brahli, tee kohpâ ar weenu apprezzejahs. . . . . 9.

**Luhf', ka ihstenam zilweku draugam ruh'p pahr sawa tuwaka
dweh'feli gabdaht.**

Dshwoja deenâs Wahj' semmê mahzitajs, wahrda' Rembart, kas tik mas pehz sawa pascha labbuma un atkal tik dauds pahr sawu tuwaku labflahfchanu gabdaja un ruhpejahs, ka gan retti pasaulê dabbu dshirdeht un redseht.

Kahdu reis' winsch dabbuja sinnaht, ka labs pulzinsch kristitu tauschu krittis tahdâ nelaimigâ likstâ, ka pagani tohs sakehruschî un fewim par wehrgeem paturrejuschî. Ak ka tohti winnam pahr to firde sahpeja! Labpraht buhtu tohs ispirzis, bet — mantas wihram ne bija tik dauds, ka ta naudas wehrte isneffe, ko pagani par teem laupf teem zilwekeem praffija. Ko nu darricht? Kad nu wiffi zitti padohmi bija un palikke welti, tad winsch sawehme tohs wifsdahrgakohs altara rihkus un tohs aisdewe paganeem par to apzectinatu zilweku maksu. Kad nu zitti taubis brihnodamees winnu jautaja, ka pehz ta darrijis, tad winsch atbildeja: Winsch gan sinnoht, ka basnizas rihki

effoht labbi jaglabba, bet Deewam wairaf patihkoht, kad Kristitus zilwekus no nelas mes pestijoht; un kad tahda nohte usnahkoht, kad waijagoht no tahdahm mantahm ko faudeht, tad taf waijagoht paturrecht to, kas labbaka, un to faudeht, kas lehtaki peezeeschama. La deht gan ne effoht wis par grehku, ar basnijas mantahm Kristu to Deewa Dehlu no zeetuma ispiert, jo to, ko pee Deewam-kalposchanas waijagoht, atkal un allasch warroht dabbuht; bet ta skahde effoht ne aismakfajama, kad Kristigs zilweks, sawa nebalta deena zeetuma buhdams, no sawas tizzibas atkappjotees. Labbaki effoht tam Rungam dwehseles paglabbaht un kraht, ne ka naudu; un tee rihki effoht dahrgi, kas no nahwes isglahbi.

Zittu reisi winnam gaddijahs jaht zaur tahdu zeemu, kur pagani dsihwoja; tur winsch atkal redseja daschus kristitus zilwekus kehdes sastehtus un pee geuhra darba peespeestus. Sewischki weena katofu klohstera jumprawa winnam pee kahjahm kritte un gauschi luhdsehs, lai winnas atswabbinajoht. Winsch arri fohlija teem paganeem doht naudas, zik tee par winnas praffischjoht. Bet tee ne nehme ne kahdu naudu un fohlija tik tad winnam to klohstera jumprawu atlaist, kad winsch teem sawu brangu firgu atdohschjoht, us ko patlabban sehdeja. Pilna preekâ winsch lehze semme un to teem paganeem atdewe, tohti lihgsmodamees, ka winnam tatschu isdewahs, weenu kristigu dwehseli isglahbt no plehstigu laupitaju nageem. (1 Tess. 5, 11. 14.) A. L.

(19tai un 20tai lappai pawaddons no wessela bohgena, kur atraddisees I. Tizzigas dwehseles farunnaschana ar Deewu. Pirma kahrt, jeb: ko Deews tai tizzigai dwehseleri aibild, kas eelsch sawahm behdahm pee winna turrahs. II. No pamahzischanahm pirma; un III. Dseesma.)

Sinna, zik naudas 18 Mai mehn. deena 1843 eelsch Rihges maffaja par daschahm prezzehm.

Par	Maffaja:	Subr. nauda. Rb. R.	Par	Maffaja:	Subr. nauda. Rb. R.
1	pohru rudsu, 116 mahrzinus smaggu	1 45	1	pohdu (20 mahrzineem) wasku	7
—	meeschu, 100 mahrzin. smaggu	1	—	tabaka	65
—	kweeschu, 128 mahrzin. smaggu	2	—	swesta	30
—	ausu	80	—	dselses	75
—	firnu	1 50	—	linnu, frohna	1 80
—	rupju rudsu miltu	1 25	—	brakka	1 60
—	bihdeletu rudsu miltu	1 80	—	kannepu	1
—	bihdeletu kweeschu miltu	2 50	—	schkhtu appinu	2
—	meeschu putraimu	1 50	—	neschhtu jeb prezzes appinu	1 20
—	eefala	1 10	—	muzza sitku. eglu muzza	7
—	linnu sehklas	2 50	—	laedu muzza	7 25
—	kannepu sehklas	1 50	—	smalkas sahlis	4
1	wesumu feena, 30 pohdus smagga	4	—	rupjas balta sahlis	4 10
barrotu wehrschu galku, pa pohdu		1 20	—	wahri brandwihna, pufdegga	7
			—	dimdegga	9

Rihf 19. Mai pee Rihges irr amahkuschi 377 kuggi un aibraufuschi 191.

Brihw drikkcht. No Widssemes General-gubernementes pufes: Dr. C. E. Napiewsky.

Latweefchu drauga

p a w a d d o n s

pee № 19 un 20.

13 un 20 Mai 1843.

Tizzigās dwehfeles farunnaschana ar Deewu.

Virma kahrtā

jeb

fo Deews tai tizzigai dwehfelei atbild, kas eefsch sawahm behdahm
pee winna turrahs?

I. Kas muhs schēirs no Kristus mihlestibas? Woi behdas
jeb bailiba?

1. Dwehfele. Kur irr tawa karsta mihlestiba un tawa warra? Tawa leela firds eefschelofchana un tawas schelastibas? Tahs turrahs zeeti prett manni. Tu tomehr effi muhsu Tehws, muhsu Pestitajs; no wezzeem laikeem irr tas taws wahrds. (Ef. gr. 63, 15, 16.)

Deews: Swehtigs irr tas zilweks, fo Deews pahmahja, tapehz ne nemn to wiffuwarrenu pahmahjischanu par taunu. Jo winsch eewaino un atkal aiseen. Winsch fadausa, un winna rohka dseedina. (Isaba gr. 5, 17, 18.) Kurru tas Kungs mihsti turr, to pahmahja winsch, itt ka weens tehws to dehlu, pee fo tam labs prahts irr. (Gal. fakk. w. 3, 12. Ebr. gr. 12, 5—11.)

2. Dwehfele. Tu, Deews, effi peetizzigs; tu manni pasargasi no ta tauna! (2 Tess. gr. 3, 3.) Ak Deews wiffas schelastibas, tu mann' effi aizinajis us sawu muhschigu gohdu eefsch Kristus Jesus; tu effi to labbu darbu eefsch mannis eefahjis, tu to pabeigsi lihds tai deenai Jesus Kristus; tu manni, kas es masu brihdi zeefschu, fataisifi, stiprinasi, pastahwigu darrisi, dibbinasi un mannu garru, dwehfeli un meefu beswainigi apfargasi us to atnahlschanu ta Kunga Jesus Kristus. (Wihl. gr. 1, 6. 1 Tess. gr. 5, 23. 1 Petr. gr. 5, 10.)

Deews: Ne bihstees, jo es esmu ar tewim; ne atkahpees, jo es esmu taws Deews; es stiprinaju tewi, ir es palihdsu tew, ir es atspeeschu tew ar to labbu rohku mannas taisnibas. (Ef. gr. 41, 10.)

3. Dwehfele: Tas Kungs irr brihnischks padohma un leels darrischanā. (Ef. gr. 28, 29.)

Deews: Es jinnu, kahdas dohmas es pahr jums dohmaju, fakka tas Kungs: dohmas ta meera un ne ta taunuma, ka es jums dohmu to pagaiditu gallu. (Jer. gr. 29, 11.)

4. Dwehfele: Es tizzu, ka es redfeschu to labbumu ta Kunga eefsch tahs semmes to dshwu. (Dahw. ds. gr. 27, 13.)

Deews: Ja tu tizzest, tad tu mannu gohdibu redfesi. (Zah. ew. 11, 40.) Apstaischanā es peeminnu sawas apschelofchanas (Abak. 4, 2) un mans gars fakka: »ka teem, kas manni mihle, wiffas leetas par labbu nahk.« (Reem. gr. 8, 28.)

5. Dwehfele: Kad es Deewa atmihnejohs, tad es nopuhtohs, kad es eegah-dajohs, tad manna firbs behdajahs. (Dahw. ds. gr. 77, 4.)

Deews: Noškumščana irr labbaka-ne kâ sineeščana, jo zaur ta waiga noškumščanu tohp ta firbs labbaka darrita. (Mahz. Sal. 7, 4.)

6. Dwehfele: Mehš arridsan leelamees eeksch behdahm: sinnadami, ka behdas pazeeščanu padarra: un ta pazeeščana pahrbaudišchanu, un ta pahrbaudišchana zerribu; un ta zerriba ne pamett kaunâ. (Reem. gr. 5, 3—5.)

Deews: Redf' »wissa pahrinahziščana, klast buhdama, ne schkeetahs lihgmiba effoti, bet noškumščana: bet wissu pehz winna dohd meerigus augtus tahs taisnibas teem, kas zaur to irr ismahziti.« (Ebr. gr. 12, 11.)

7. Dwehfele: Kas zeesch meesâ, tas mittahs no grehkeem, ka winsch, meesâ buhdams, to wehl atleekamu laiku wairs ne dšihwo zilwezigahm kabribahm, bet Deewa prahtam. (1 Peh. gr. 4, 1. 2.)

Deews: Raugi, tã es esmu tewi tihrijs, tomehr ne kâ sudrabu, bet es isredsefchu tewi behdu zepli. (Ef. gr. 48, 10.) Kad juhs tohpat teefati, tad juhs no ta Kunga tohpat pahrmahziti, ka juhs ar to pasault ne tohpat pasubdinati. (1 Kor. gr. 11, 32.)

8. Dwehfele: Mehš taggadix masu brihdi noškummuschi effam daschadâs kabrdinaščanâs: ka muhsu pahrbaudita tizziba tohp atrasta dahrgaka, ne kâ felts, kas isnihst, un zaur ugguni ktuhst pahrbaudishts, par flawu un gohdu un apgohdinaschanu, kad Jesus Kristus taps redsams, ko mehš ne redsejusch i mishtjam un jekschu taggad ne redsedami, tomehr tizzedami preezajamees eeksch winna ar ne isfakkamu un gohdi bas pilnu preeku: dabbudami to gallu fawas tizzibas, to dwehsetu muhschigu pestiščanu. (1 Peh. gr. 1, 6—9.) Teescham Amen, Kungs Jesus!

Deews: Juhs eeksch Deewa spehka tohpat glabbati zaur to tizzibu, us to pestiščanu, kas irr gattawa, redsama tapt pehdigâ laikâ. (1 Peh. gr. 1, 5.)

9. Dwehfele: Pehz mannas firnigas gaidiščanas un zerribas es ne kãhdã leetã kaunâ ne tiffchu, bet (es gaidu un zerreju) ka ar wissu drohščibu, itt kã allaschin, tã arridsan taggadix, Kristus taps paaugstinahs pee mannahm meesahm, jeb zaur dšihwibu, jeb zaur nahwi. (Wihl. gr. 1, 20.)

Deews: Pirms kas gohdã nahf, tam papreekch japasemmojahs. (Sal. fakk. w. 15, 33.) Ja tikkai juhs (ar Kristu) lihds zeeschat, tad juhs arridsan lihds tohpat pagohdinati. (Reem. gr. 8, 17.)

II. Pazeeščanas labbi augti.

1. Dwehfele: Pahrmahzi manni, ak Kungs! tomehr pamehreni, ne eeksch tawas bãhrtibas, ka tu mannis ne isnihzini. (Jer. 10, 24.)

Deews: Mans behrns, ne atmett to pamahziščanu tawa Kunga un laf winna pahrmahziščana tew ne reebj. (Sal. fakk. w. 3, 11.)

2. Dwehfele. Zif ilgi ak Kungs! tu mannis itt wissai aismirsifi? Zif ilgi gribbi tu tawu waigu preekch mannim apfleht? Zif ilgi buhs man padohmu mekleht fawã dwehfeld, un fawã firdi ifdeenas bailorees? Skattajs paklausi mannis ak Kungs! mans Deews, apgaismo mannas azzis, ka es nahwê ne aismeequ. (Dahw. ds. gr. 13, 2—4.)

Deews: Es esmu ar tewi, falka tas Kungs, ka es tewi isglabhju. Es pahr-

mahzifchu tewi pamehreni. (Jer. 30, 14.) Ne weenain no juhsu galwas matteem ne buhs sust. Saturrajt juhsu dwehfeles pazeefchanâ. (Luth. ew. 21, 18, 19.)

3. Dwehfele: Tu af Kungs! paleez muhschigi, taws gohdibas krechts lihdsfrabbu rabbeem. Kadeht gribbi tu muhs lihds gallam aismirst? Kapehz gribbi tu muhs tik ilgi atstajt? Kungs, arjauna muhsu deenas, itt kâ wezzôs laikôs. (Jer. raudu ds. 5, 19—21.)

Deews: Tas Kungs ne atmettihs muhschigi. Bet wunsch gan apbehdina, un tad apsheplojajs wunsch pehz sawas leelas shehlastibas. Jo wunsch ne no sawas firds mohza un apbehdina tohs zilweka behrnus. (Jer. raudu ds. 3, 31—33.) Zeet fluffu tam Kungam un iszeet pee wiassa. (Dahw. ds. gr. 37, 7.)

4. Dwehfele: Kapehz tab paleef mannas fahpes bes mittefchanas, un manna mohziba tik gauscha? Ta ne gribbahs dfeedinajama. (Jer. gr. 15, 18.)

Deews: Ne metteet noht juhsu drohschibu, kurrai irr leela alga. Bet pazeefchanas jums waijaga, ka juhs to Deewa prahtu darrijufchi, to apfohlifchanu eedab, bujeet. Jo wehl irr mas brisdis, un tas, kam irr janahk, nahks, un ne kawesees. Bet tas tainns zaur tizzibu dshwohs. (Ebr. gr. 10, 35. Abak. 2, 3, 4.) Dsennees pehz pazeefchanas. (1 Tim. gr. 6, 11.)

5. Dwehfele: Tas Kungs buhs weens augsts patwehrums preefsch ta nab, бага, weens augsts patwehrums behdu laikâ. Tas nabbags ne taps muhscham aismirsts, un to behdigu gaidifchana muhscham ne ees bohja. (Dahw. ds. gr. 9, 10, 19.)

Deews: Es faudsefchu tew', kâ kas sawu dehlu faudf. (Malak. gr. 3, 17.) Tas Kungs irr teem labs, kas us wiassu gaida, tai dwehfelei, kas wiassu mekle. Ta irr labba leeta fluffâ buhschanâ us ta Kunga palihdsibu gaidiht. (Jer. raudu ds. gr. 3, 25, 26.) Ness augtus eefsch pazeefchanas. (Luth. ew. 8, 15.)

6. Dwehfele: Kahds irr mans spehks, ka es wehl warretu zerrest? Un kahds irr mans gals, ka mannai dwehfelei bij pazeestees? Woi mans spehks irr akminu-spehks? Woi manna meefa irr warsch? Meggi tas tâ, ka manna palihdsiba eefsch mannim ne kahda irr, un mans padohms irr no mannim noht. (Zjaba gr. 6, 11, 12.)

Deews: Turri to par pilnu preeku, kad tu eekriht' daschadâs kahrbinaschanas: sinnadama, ka tawas tizzibas pahrbaudifchana pazeefchanu pastrahda; bet ta pazeefchana lai irr pilnigs darbs. Swehtigs irr tas wihrs, kas kahrbinaschanu panefs, jo pahrbaudihst, wunsch dabbuhs to dshwibas krohni. (Jehk. gr. 1, 2—4, 12.)

7. Dwehfele: Kaut mans gruhstums ar swarru taptu usfwehrt, un mannas behdas kôhpâ weenâ swarru-kaufâ taptu uswilltas. Jo tahs taggad gruhstakas irr, ne kâ juhras smiltis, tapehz manna walloda to ne mahk isfazziht. (Zjaba gr. 6, 2, 3.)

Deews: Tezz' ar pazeefchanu eefsch tahs tew' noliktas zihnifchanas. Tu wehl ne effi lihds affininim pretti stahwejufi, zihnidamees prett to grehfu: un effi aismirstufi to pamahzifchanu, kas us tew' kâ us behrnu falka: »mans dehls, ne turri ta Kunga pahrmahzifchanu par masu leetu, un ne pagurfti, kad tu no wiassa stuhfti pahrmahzihst.« Jo ko tas Kungs mihle, to wunsch pahrmahza, un wunsch schausch ikweenu dehlu, ko wunsch usnem. Tadeht usjelteet arkat tahs gurdenas rohkas, un tohs flahbanus zellus. Nemmeet lihdsenus zellus pa juhsu kahjahm, ka tas, kas irr tislis, ne pakluhp, bet jo wairak tohp dfeedinahst. (Ebr. gr. 12, 1, 4—6, 12, 13.)

8. Dwehfele: Kad es fazziju: Manna kabja irr straipalejfi, tad ak Kungs! tawa shehlastiba man usturreja. Man bij dauds (behdigas) dohmas mannâ firbi, bet tawas eepreezinafchanas eelihgsmoja mannu dwehfeli. (Dahw. ds. gr. 94, 18, 19.) Tu Kungs! gribbetu fataisiht mannu firbi us Deewa mihlestibu, un us Kristu pajee-schanu. (2 Tess. gr. 3, 5.)

Deews: Ne sinni tu to? Ne effi to dsirdejis? ak zilweks, ka es, tas muhschi-gais Deews, tas Kungs, kas tohs semmes gallus raddijs, ne peekuhstu nei nogurstu, mans prahts irr ne-iswaizajams. Es dohdu teem peekuffuscheem spehku, un wairoju to stiprumu teem nespehziageem. Tee jauni peekuffihs un nogurs, un tee jauneki krit-tin kritihs. Bet kas us mann' palaujajs, dabhuhs jaunu spehku, wianni frees aug-scham ar spahrneem ka tee ehrgli; wianni tezzehs un ne peekuffihs, wianni staigahs un ne nogurs. (Es. gr. 40, 28—31.)

9. Dwehfele: Ta Kunga shehlastiba irr, ka es ne esmu pa gallam isnihkusi, jo wianna apshehlofchanahm ne irr gals. Tajs irr ikristu jaunus, wianna shehlastiba irr tohti leela. Tas Kungs irr manna dalka, falka manna dwehfele: Tadeht gribbu es us wiannu zerrest. Tas Kungs irr teem labs, kas us wiannu gaida, tai dwehfelei, kas wiannu mekle. Ta irr labba leeta fluffâ buhschanâ us ta Kunga palihdsibu gaidiht. (Jerem. gr. 3, 22—26.)

Deews: Zaur norimschanu tu taptu isglahbtu, zaur fluffu buhschanu un zerribu tu warretu stipra buht. (Es. gr. 30, 15.) Jo weens lehnprahtigs irr labbaks ne ka weens stiprajs, un kas pahfawu prahtu walda (irr labbaks), ne ka kas pilsehtu us-nemm. (Sal. fakk. w. 16, 32.)

10. Dwehfele: Swehtigs irr tas wihrs, ak Kungs! ko tu pahmahzi, un kam tu tawu haussibu mahzi. Ka tas pazeetigs effus eeksch behdu laikeem; jo tas Kungs fawus laudis ne atstahs, un fawu eemantojamu teesu ne pamettihs. (Dahw. ds. gr. 94, 12—14.)

Deews: Mahzeet schurp pee mannim wiffi, kas juhs behdigi un greuhtfiridigi effat, falka tas Pestitajs, es juhs gribbu atweeglinahht. Kemmeet us fewim mannu juhgu un mahzaitees no mannim, jo es esmu lehnprahtigs, un no firds pasemmigs; tad juhs atweeglofchanu atraffeet juhsu dwehfelehm. Jo mans juhgs irr laipnigs, un manna nastu weegla. (Matt. ew. 11, 28—30.)

11. Dwehfele: Kungs, es tew eeschu pakkat, kury tu eefi. (Matt. ew. 8, 19.)

Deews: Ja kas labban mannim gribb pakkat nahht, tam buhs aisleegt fewi paschu, fawu krustu us fewi nemt, un man pakkat eet. Jo kas fawu dshwibu gribb isglahbt, tam ta suddihs, un kam ta dshwiba mannis deht suhd, tas wiannu atraddihs. (Matt. ew. 16, 24, 25.)

12. Dwehfele: Ko behdajees, tu manna dwehfele, un effi tik nemeeriga eeksch mannim? Zerre us Deewu, jo es wiannam wehl pateikschu, ka tas mannam waigam par pestifchanahm un mans Deews irr. (Dahw. ds. gr. 42, 12.)

Deews: Es esmu peetizzigs, kas tew ne leek fahrudinahht wairak, ne ka tu spehji, bet arridsan tai fahrudinahchanai tahdu gallu darrihs, ka tu to warri panest. (1 Kor. gr. 10, 13.) Effi drohsch' un tawas rohkas lai ne nogurst, jo tawam darbam buhs

fawa alga. (2 Laifu gr. 15, 7. Effi lehnprachtiga lihds tai atnahschanaï ta Kunga. Raugi, arrajs gaida tohs dahrgus semmes augtus, lehnâ prachâ gaididams us teem, teekams winsch dabbu to rihta-leetu un wakkara-leetu. Effect juhs arridsan lehnprachtigi, apstiprinajeet fawas firdis, jo ta Kunga atnahschana irr tuwu nahkufi. (Zehk. gr. 5, 7, 8.)

13. Dwehfele: Amen. Teescham, nahz' Kungs Jesus! (Zahna par. gr. 22, 20.)

Deews: Redsi, es nahku drihs, un manna alga ar mannim, ikweenam nomakfah, kâ winna darbs buhs. (Zahna par. gr. 22, 12.) Bet kas lihds gallam pastahw, tas taps-muhschigi isglabhts. (Matt. ew. 10, 22.)

14. Dwehfele: Es gaidu us to Kungu, manna dwehfele gaida, un es zer-reju us winna wahrdu. Manna dwehfele (gaida) us to Kungu wairak, ne kâ tee fargi us gaismu, kas lihds rihtam wakti turr. Israëls lai zerre us to Kungu, jo pee ta Kunga irr schehlastiba, un dauds pestischanas pee winna. Un tas atpestihs Israëlu no wisseem winna noseegumeem. (Dahw. ds. gr. 130, 5—8.)

III. Grehku peedopfschana.

1. Dwehfele: Ak! jums wisseem falku es, kad juhs pa zelku sezzen eetat, us luhkojeet un raugajt, arrig kahdas fahpes irraid, kâ mannas fahpes? Kas man irr usgahjuschas, ar ko tas Kungs manni irr apbehdinajis, tai deenâ winna karstas bahrsibas. No augschenes irr winsch weenu ugguni subtijs mannds kaulds, pahr ko winsch irr walidijis. Tas juhgs mannu grehku irr zaur winna rohku safeets, tee irr safeeti, un man us faklu likti, winsch irr mannu spehku lizzis sakrist, tas Kungs irr manni winnu rohkahm nodewis, ka es ne warru zeltees. (Jerem. raudu ds. gr. 1, 12—14.)

Deews: Tawa blehdiba tewi pahrmahjishs, un tawas atkahpfschanas tewi pahrfahpdihs. Tapehz atsihsti un raugi, ka tas tauns un ruhhts irr, ka tu to Kungu tawu Deewu atstahj, un manna bihschana pee tewis ne irr, fakka tas Kungs Kungs Zebaot. (Jerem. gr. 2, 19.)

2. Dwehfele: Woi tad tas Kungs muhschigi atstums, un wairs schehligs ne buhs? Urrig tad winna schehlastiba mittejahs? Irraid ta fohlschana pa gallam? Woi tas stiprajs Deews irr aismirsis schehligs buht? Irr winsch fawas firdschehlastibas zaur dusmibahm aishlehdjis? (Dahw. ds. gr. 77, 8—10.)

Deews: Lik teescham kâ es dsihwoju, fakka tas Kungs, Kungs: Man ne patihk ta nahwe ta besdeewiga, bet ka tam besdeewigam buhs atgreestees no fawa zelka, un dsihwoht. Atgreeseetees, atgreeseetees no juhfu nikneem zelkeem; jo kapehz gribbat juhs nomirt? (Ezek. 33, 11.)

3. Dwehfele: Atgrees manni, tad tapschu es atgreests; jo tu effi tas Kungs mans Deews! Es esmu apkaunohst un kaunâ tappis! (Jerem. gr. 31, 18, 19.) Ap-schehlojees pahr mannim, ak Deews! pehz tawas schehlastibas, isdelbe mannas pahrfahpfschanas pehz tawas leelas firdschehlastibas. Es atsihstu mannu pahrfahpfschana, un manni grehki irr weenumehr manna preekschâ. Few weenam esmu es grehkojis, un tauna preeksch tawahm azzim darrijis. Ne mett mannis nohst no tawa waiga, un ne atnemim tawu swehtu garru no mannim. (Dahw. ds. gr. 51, 3, 5, 6, 13.)

Deews: Megg Ewraims man ir weens dahrgs dehls un weens dishans

behrens? Jo kamehr es us winnu esmu runnais, peeminnu es winnu peeminnedams, tapeh; truhlt manna firde pah winnu, es apschelodamees pah winnu apschelofschohs, fakka tas Kungs. (Jerem. gr. 31, 20.)

4. Dwehfele: Ar ko es eefchu tam Kungam pretti? Ar klannifchanu preefch ta augsta Deewa? Eefchu es winnam ar dedsamu:uppureem pretti? Ar gadschahrtigeem tekkeem? Buhtu tam Kungam labs prahts pee tuhstoscheem auneem? Jeb pee desmits tuhstoschahm etjes uppehm? Arrig es sawu pirmdsimtu dohschu preefch mannas pahrkahpschanas, mannas meefas augti preefch mannas dwehfeles grehkeem? (Mikus gr. 6, 6. 7.)

Deews: Es esmu sawu ihpafchu dehlu ne taupijis, bet winnu par jums wisseem nodewis. (Reem. gr. 8, 32.) Tik tohti Deews to pafauli mihlejis, ka winsch sawu paschu weenpeedsimmufchu dehlu irr dewis, ka wisseem teem, kas tizz eefch winna, ne buhs pasustees, bet to muhschigu dsihwofchanu dabuht. (Zahna ew. 3, 16.)

5. Dwehfele: Winsch bija neewahs un tauschu atstahs, pilns sahpu un wahjibu. Un winsch bija pulgohts ta, ka to walgu preefch winna paslehye un meh winnu ne zeenijam. Teescham winsch nesse muhsu sehrgas, un uskeahwahs muhsu sahpes, bet meh turrejam winnu par weenu mohjitu, no Deewa fahistu un nospaiditu. Bet winsch irr muhsu pahrkahpschanu deht eewainohts un muhsu apwainofchanu deht fagraufts. Ta fohdiba gull us winnu, zaur ko mums meers nahf un zaur winna bruhjehm effam meh dsedinati. Tas Kungs gribbeja winnu fagraufts ar wahjsibahm. Kad winsch sawu dwehfeli par noseedsibasuppuri dewis irr, tad redsehs winsch dsimmumu un dsihwohs ilgi un ta Kunga prahts labbi isdohsees zaur winno rohku. (Ef. gr. 53, 4—6. 11.) Deews sawu paschu mihlestibu us mums fahdri parahda, ka Kristus par mums irr nomirris, kad meh wehl grehjneeki bijam. (Reem. gr. 5, 8.)

Deews: Tu effi man lizzis kalpoht zaur taweem grehkeem, fakka tawus Pestitajs, tu effi man grehtumu padarrijs ar taweem noseegumeem. (Ef. gr. 43, 24.) Peeminni scho, ne aismiristi mannis. Es isdeldu tawas pahrkahpschanas ka weenu miglu un tawus grehkus ka weenu padebbesi. Atgreesees pee man, jo es esmu tewi atpestijis. (Ef. gr. 44, 21. 22.)

6. Dwehfele: Ak, manni noseegumi eet pahri pah mannu galwu, ittin ka grehta nasti irr tee grehti pah mannim tappufchi. (Dahw. ds. gr. 38, 5.) Mannas firde bailiba irr warren leela, iswedd manni no mannahm behdahm. Usuhko mannas behdas un mannu grehtumu un peedohd wiffus mannus grehkus. (Dahw. ds. gr. 25, 17. 18.) Raugi, drihs jau par Rainu esmu palizzis un ta fahrdinatasa gars fakka us manni: »Tawa noseedsiba irr leelaka, ne ka ta warretu peedohda tapt. (1 Mohf. gr. 4, 13.)

Deews: Kur tas grehts irr wairojees, tur ta schelastiba jo wairak irr wairojusees. (Reem. 5, 20.) Kad tawi grehti tik farkani buhtu, ka affins, tatschu tee taps balti ka sneegs, un jebfchu tee buhtu ka dahrgajs farkanums, tatschu tee tapatt ka willa buhs. (Ef. gr. 1, 16.) Tas affins Jesus Kristus manna dehla tew schelista no wiffseem grehkeem. (1 Zahna gr. 1, 7.) Ne bihstees, tizzi tikka! (Mark. ew. 5, 36.)

7. Dwehfele: Wairo man to tizzibu! (Luhf. ew. 17, 5.)

Deews: Es esmu peetizzigs; zaur manni effi aizinata, mihta dwehsele, pee tabs beedribas manna debla Jesus, kas tew' arridsan apstiprinahs | lthds gallam beswainigu, tai deenâ Jesus Kristus. (1 Kor. gr. 1, 9. 8.)

8. Dwehsele: Tu, ak Israeta stiprums ne melloht un tewim ne kas schehl buhs, jo tu ne effi weens zilweks, ka tewim kas schehl buhtu. (1 Sam. gr. 15, 29.)
Buhru tu ko fazzijis, un ne darrijis? Zeb runnâjis un ne turrejis? (4 Mohs. gr. 23, 19.)

Deews: Kalni atkaphsees un pakalni schaubisees, bet manna schehlstiba no tewim ne atkaphsees, un ta derriba manna meera ne schaubisees, fakka tas Kungs, taws Upschehlotâjs. (Es. gr. 54, 10.)

9. Dwehsele: Kur irr tahds Deews, kâ tu: kas noseegumu peedoht un pas mett pahkaphschanu teem atlikkuscheem sawas eemantoschanas, kas ne naturr sawu dufmibu muhschigi, jo tewim irr labš prahš pee schehlstibas. (Nif. gr. 7, 18.)

Deews: Es esmu temi mihtojis ar weenu muhschigu miblestibu, tadeht esmu es temi schehligi atwiljis. (Jerem. gr. 31, 3.)

10. Dwehsele: Es preezajohs ar leelu preeku eeksch ta Kunga, manna dwehsele lihgsmojahs eeksch manna Deewa, jo winsch irr mann' apgehrbis ar drehbehm tabs pestifchanas, ar teem swahrkeem tabs taisnibas irr winsch manni apsedis. (Es. gr. 61, 10.)

Deews: Preezajeetees eeksch ta Kunga allaschin: es fakku atkal: preezajeetees! Lai jubfu lehniba irr sinnama wisseem zilwekeem: tas Kungs irr tuwu. Ne behdajeetees par neneeku: bet jubfu luhgschanas lai wiskim pee Deewa tohp sinnamas, zaur pee sawkschanu un pecluhgschanu ar pateekschanu. Un tas Deewa meers, kas augstaks ne kâ wiffa sapraschana, tas pasargahs jubfu firdis un jubfu dohmas eeksch Kristus Jesus. (Wihl. gr. 4, 4—7.) Amen.

A l l e l u j a.

Tas irr pateefigs un augsti peenemmams wahrds, ka Kristus Jesus irr nahjis pasaulê, tohs grehžineekus isglahbt, starp kurreem es esmu tas leelakâjs. (1 Tim. gr. 1, 15.) Deews bija eeksch Kristus, salihdsinadams to pasauli ar sewi paschu, winneem winnu grehkus ne peelihdsinadams un muhsu starpâ irr eezehlis to wahrdu tabs salihdsinaschanas. Winsch to, kas no ne kahdeem grehkeem irr sinnâjis, preeksch mums par grehku irr darrijis, ka mehš eeksch ta kluhtum ta Deewa taisniba. (2 Kor. gr. 5, 19, 21.)

Ak dikkums tabs baggatibas un gudribas un Deewa atsichanas: zik ne-izmanijamas irr winna teefas un ne-isdibbinajami winna zekki! Zo kuresch irr bijs winna padohma dewejs? Zeb kuresch winnam papreeksch dewis, ka tam taptu armakfahs? Zo no winna, un zaur winnu un eeksch winna irr wiffas leetas. Winnam gohds peederr muhschigi, Amen! (Reem. gr. 11, 33—36.) 59.

P a m a h z i s c h a n a s.

1.

Ko tas zilwekam palihds, kad winsch wiffu pasauli samanto, un tam tomeht sawa dwehsele suhd? Zeb ko warr zilweks par sawas dwehseles atpreekschanu doht? (Matt. 16, 26.)

Zik mas zilweki pasaulê dohma us scho warren leelu un augstu leetu! Zik mas zilweki sawas dwehseles isglahbschanu turra schai pasaulê kâ to leelako darbu! Zuhš,

Kas juhs schohs wahrduß laffait, woi juhs to jeb kad jau effat apdohmajufchi un pee firde nehmußchi, un woi juhs tá darrait? Ja to darrifeet, tad juns no wiffas firde un ar pahrléezinatu firde tá buhs jafakka: »Man irr tik labb dwehfele, ka meefa. Mannai dwehfelei buhs jadsibwo muhschigi, woi eelßch muhschiga preeka, woi eelßch behdam. Manna dwehfele dauds wairak, ne ka tá meefa, fajuh behdas un preekus. Ta nu gan irr masa leeta, woi es, kamehr schai pafaulé to ihfu laiku dsihwoju, dsihwoju leela nabbadüba, jeb eelßch pilnigas pahrtißehanas; woi es no zitteem mirstameem zilwekeem tohpu gohdahts jeb pulgohts; woi manna meefa irr wahja jeb weßela, woi ta fajuh fahpes jeb labklatßchanu. Schahs irr ween masas leetas; nahwe nahks teeßham, un irr jaw tuwu. Driß uf mannas nomirruschas meefas fajzihs: No semmes tu effi nemts, un tewim atkal buhs palikt par semmi! Ja es tai azzumirkli, kad mirtu, warretu fajziht, wiffa pafaulé peeder man; fo tas man gan palihdsetu? Kahda eepreezinashana man buhtu no ta? — Bet, woi manna dwehfele buhs muhscham laimiga woi nelaimiga, woi ta buhs par beedri wiffu engetu un to pilnigu fwehtu preekßch Deewa gohda-krehßla? jeb woi tá taps pafubdinata uf to weetu, kur buhs raudafchana, faufschana un sohbü-tribzeßchana pee welleem un pasuddinateem garreem elle, »kur winnu tahps nemirß, un tas ugguns ne, isdseest«? (Mark. 9, 44. 46. 48) — ta irr leela un augßta jautafchana, ar kuru man fewi pafchu bij jautahr. »Tai nahkofchaj dufimibai isbehgt,« (Matt. 3, 7) un »dallibu nemt pee tahs eemantofchanas to fwehtu eelßch gaismas,« (Kol. 1, 12) par to man waijadsesa wairak gahdaht un behdatees! Woi par to es wairak gahdaju? Kurra pafaulé man wiffwairak stahw prahtá; scht jeb ta nahkofcha? Pehz kurras pafaulés es wiffwairak dsennohs? Woi es daudsreis ne-praffu: »Ro ehdischu? Ro dserschu? Ur fo es apgehrßschohs? (Matt. 6, 31) Bet, kad es no wiffas firde tá esmu praßijis: »Ro man buhs darriht, ka es muhschigi dsihwoju?« (Apust. darb. 16, 30) — Ja es par famu dwehfele wairak ne gahdaju, ne ka par tahm laizigahm leetahm, tad man to teesham buhs sinnahr, ka manna klatßchana fikra irr, un man no tahdas klatßchanas usnahks leelas behdas un breeßmas. 26.

D s e e f m a.

Weld. Ta weißchana pee mums nahf.

1. Paturri prahtá Jesu Krist, Kas pafaulé atnahjis, Sché kalpa gihmi steigajis, Tá tewi pestiht fajziß. Ne aismirßi, ka tew par labb' Wirsch irr peenehmis muhsu dabb': Teiz' winna mihlestibu!

2. Paturri prahtá Jesu Krist, Kam krusts ween neßamßstizis, Pee ka wehl pehz irr nomirris, Bet tá sem kahjahm lizis Pafauli, grehtus, nahw' un ell, Tew israhwis no elles kwehl': Teiz' winna mihlestibu!

3. Paturri prahtá Jesu Krist, Kas treschâ deend zehlees, To nahwi irr uswarrejis, Tá wiffu nast' nowehlees. Wirsch tá tew meeru atneßis Un dsihwibu tew' wpehnijis: Teiz' winna mihlestibu!

4. Paturri prahtá Jesu Krist, Kas pafauli atstahjis, Uß debbesim irr uskaphis, Mums weetu taßiht gahjis. Tur tew zaur wiffu muhschibu Duchs stattiht winna gohdibu: Teiz' winna mihlestibu!

5. Paturri prahtá Jesu Krist, Kas sawá laiká atees; Tad, kas ween dsihwé, kas nomirris, Preekßch winna waiga stahfees, Uß gahda tad pee laika tu, Ka tur pee winna eeeetu, Tur muhschigi tam pateikt.

6. Dohd', Jesus, dohd', ka Tewim nu Ur tizib' prahts peekristu Un muhscham Taru mihlibu Schi firde man ne aismirßtu; Ka, fo Lu labba darris' man, Man schaitan par eepreezeßchan' Un tur par lihßgmib' buhtu! 35.

Brihw drikket. No Widsemes General-gubbernementes puffed: Dr. C. E. Napierofy.